

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 237

CLEVELAND, O., THURSDAY MORNING, OCTOBER 8TH, 1931

LETO XXXIII—VOL. XXXIII

Tri sijajne operne točke na programu koncerta Mitzi Grdina in Anton Šubelj v nedeljo

In grozen je s tabo, ljubica, križ,
ker sama ne veš, kaj da hočeš!
In če te ne ljubim, se grdo držiš,
in če te poljubljam, se jočeš!

Te mične vrtice Dragotin
Kette-jeve pesmice smo vzeli iz
programa, ki bo razdeljen ob
priliki prvega nastopa Mitzie
Grdina, ki vprizori v nedeljo,
11. oktobra, skupaj z baritonis-
tem g. Šubljem sijajen koncert
v S. N. Domu. Med drugim na-
stopita tudi v izvlečku krasne
opere "Rigoletto." Da bo petje
tembolj umestno, naj navedemo
na tem mestu ekscerpt iz opere.

Grbav in pokvečen dvorni no-
rec Rigoletto, ki je živel na dvo-
ru mantovskega vojvode, je imel
hčer Gildo, ki jo je ljubil nad
vse. Da ne bi zapadla pohoti
dvorjanov, jo je imel skrito v ne-
ki hiši daleč od dvora. Posetil jo
je vsak večer. Na dvoru so bili
seveda vsi mnenja, da zahaja Ri-
goletto ne h hčeri, ampak k svo-
ji ljubici. Vojvoda mantovski je
nekoč priredil veliko zabavo na
dvoru. Tu prihiiti na pozorišče
grof Monterona, ki zahteva za-
doščenja od vojvode, ker mu je
onečastil hčer. Dvor. norec Ri-
goletto draži in zbada Monterona,
in v sveti očetovski jezi Monte-
rona prekolne Rigoletta. To pro-
kletstvo strašno muči Rigoletta.
Vsak večer hodi tolažbe iskati k
svoji hčeri, toda nihče ga ne
more utolažiti. Vojvoda pa je
medtem začel zasledovati poseta
Rigoletta. Preoblečen kot štud-
ent je zahajal k Gildi toliko ča-
sa, da si je pridobil njeno srce.
Nekoč je ukazal dvorjanom,
da jo ugrabijo, kar so z veseljem
storili, da se maščujejo nad Ri-
golettom.

Rigoletto ves obupan je vedel,
da svoje hčerke ne more drugje
iskati, kot na dvoru. Prosil je
dvorjane, naj mu povedo, kje je
Gilda, toda oni se mu samo po-
smehujejo. Naenkrat se vrata

odpro in Gilda prihiiti vsa osra-
močena ter pove očetu vse. Ri-
goletto priseže maščevanje voj-
vodu in odide z Gildo.

Izven mesta je živel na nekem
samotnem kraju gostilničar in
ropar Sparafucile. Tega si je iz-
bral Rigoletto, da ubije vojvodo.
Vojvoda se je nahajal na lovu in
je bil prisiljen prenočiti pri tem
banditu. Tu si je kratil čas z le-
po Magdaleno, banditovo sestro.
Vse to je bilo znano Rigolettu že
prej. Tisto noč je Rigoletto pri-
peljal s seboj Gildo, in skrivaj
sta opazovala lahkoživega raz-
košneža. Potem je pa odposlal
Rigoletto Gildo proč in ji naro-
čil, da se obleče v fantovsko oble-
ko, nakar bosta pobegnili. Mag-
dalena se je pa zaljubila v vojvo-
do in je prosila brata, naj ga
nikar ne ubije. Gilda se povrne
preoblečena kot fant in prosi
strehe pri Sparafucilu, kajti za-
njej je vihar. Magdalena hitro
pregovori brata, da umori novo-
došlega fanta mesto vojvode.
Sparafucile to stori. Rigoletto
pride ob polnoči po mrtvo truplo
vojvode. Sparafucile mu izroči
vrečo z mrtvecem. Baš ko hoče
Rigoletto vreči mrtveca v reko,
zasliši od daleč glas vojvode.
Groza ga strese. Pogleda v vre-
čo in spozna v mrtvecu svojo
hčerko. Ves obupan se zgrudi in
umre. Prokletstvo Monterona se
je izpolnilo nad njim.

Mitzi Grdina bo pela vlogo ne-
srečne Gilde, dočim bo Anton
Šubelj pel vlogo Rigoletta. Mit-
zi se v svojo vlogo s prekrasnim
petjem tako uživi, da mislite,
da vidite na odru v resnici nesre-
čno Gildo. To je le ena točka si-
jajnega programa v nedeljo.
Vstopnice k tej prireditvi dobi-
te pri Mrs. Kushlan v Sl. Narod-
nem Domu. Potrudite se za svo-
jo vstopnico, ker se hitro odda-
jajo.

Pregledovalci napadajo

Državni pregledovalec mest-
nih knjig in poslovanja, Will
Heck, je včeraj izjavil, da se je
"sramotno in nezno poslova-
lo," ko se je gradilo dvoje novih
kril pri mestnem avditoriju. To
je bilo še pod upravo bivšega
managerja William R. Hopkinsa.
Državni pregledovalec knjig dol-
ži zamaranjara dolžnosti in
zgube denarja bivšega mestnega
managerja Hopkinsa, direktorja
javne službe Fergusona, mestne-
ga arhitekta Kregelius in Lin-
colna Dickey, ki je bil pred leti
upravitelj mestnega avditorija.
Državni pregledovalci trdijo, da
se je pod vodstvom omenjenih
mož spreminjalo kontrakte, kar
je kršitev državne postave. Ma-
terijal, naročen za zgradbo, ni bil
nikdar pregledan. Kontraktori,
ki so dobili mestna dela, se niso
ravnavali po kontraktih. Kon-
trakte so dobili ljudje, ki niso
stavili najnižjih cen. Mestni
uradniki so dovolili, da so se pla-
čevali nepotrebnimi stroški. Ta
svota znaša \$114,318. Ta obtož-
ba državnih nadzornikov knjig
je hudo prizadela omenjene kro-
ge, ki se sedaj izgovarjajo eden
na drugega in nihče izmed njih
neče priznati krivde. Na vrsti je
mestni postavni oddelek, da za-
hteva od krivcev, da povrnejo
škodo.

18 aretiranih

Iz Loraina, Ohio, se poroča, da
so zvezne oblasti tam aretirale
18 tujcemcev, ki so nepostavno
prišli v deželo. Vsi aretirani so
Mehikanci.

Konec Edisona prihaja. Je v nezvesti

West Orange, New Jersey, 7.
oktobra. Thomas Edison pola-
goma zgubiva moč, kot se je iz-
javil danes njegov sin. Dr.
Howe, njegov osebni zdravnik,
je izjavil, da se nahaja Edison v
nezvesti, ki se navadno loti člo-
veka, kadar prihaja konec. Hen-
ry Ford je danes telefoniral iz
Detroit, da pozve po stanju
bolnika, s katerim sta si bila ve-
lika prijatelja. Enako je storil
tudi predsednik Hoover.

Priprave demokratov

Demokratska stranka v Cleve-
landu bo tekom letošnje volivne
kampanje se strogo držala stran-
karske discipline. Dočim v prejš-
njih kampanjah kandidati niso
izjavljali, če so demokrati ali re-
publikanci, pa bodo letos demo-
kratični kandidati povsod pov-
darjali, da so demokrati. Vsi
kandidati so strogo vezani na
pravila stranke, da se ne bo več
zgodbilo, kot prej, ko se je ta ali
oni izdajal za demokrata, kon-
čno je pa v usodepolnem trenu-
tu stranko izdal. Glavni kam-
panjski govorniki bodo Newton
D. Baker, William Kennedy in
državni prosekutor Ray T. Mil-
ler. Kandidatura Wm. J. Ken-
nicka kot demokrata, je bila de-
finitivno zavrnjena od stranke.

Slikanje članic

V nedeljo, 11. oktobra, se da-
jo slikati članice društva podruž-
nice št. 41 S. Z. Z. za spominsko
knjigo. V dopisu je bilo napa-
čno poročeno, da se dajo slikati
članice društva št. 14.

Dovolj denarja za orožje, malo za brezposelne

Velika obravnava proti glavarju banditov v Chi- cagi se je te dni začela

Chicago, 7. oktobra. Včeraj
se je pričela sodna obravnava na
zvezni sodnji napram glasovite-
mu banditu in kolovodji čica-
skih gangežev, Al Capone. Za-
čelo se je takoj z izbiranjem po-
rotnikov, kar ni vzelo dolgo ča-
sa, toda videti je, da izbrani po-
rotniki nikakor niso po volji za-
govornikov Caponija. Kajti med
porotniki ni čicaških državlja-
nov, o katerih bi se pričakova-
lo, da bi milostno sodili Caponi-
ja, ker razumejo čicaške raz-
mere, pač pa so med porotniki
farmarji in obrtniki ter trgovci
iz malih mest, katerim se zdi
Chicago prava Sodoma in Gomo-
ra, in da je Capone glavni vseh
vnebovpijočih grehov, ki se pri-
čujejo v Chicagi. Zagovorniki
Caponija je predlagal, da se za-
vrže vse izbrane porotnike, to-
da sodnik Wilkerson je odločil,
da ostanajo, nakar so bili zapri-
seženi. Potem je zagovorniki
vprašal porotnike, ako mogoče
želijo in bi radi videli, da pošlje
sodnija Caponija v ječo. Vsi so
odgovorili, da ne želijo tega, to-
da kljub temu zagovornike skr-
bijo porotniki. Al Capone je to-
žen, ker je vladi zakrival svoje
dohodke. Vlada trdi, da je v
šestih letih zaslužil s prodajo pi-
va in žganja \$1,038,000, za kar
bi moral plačati \$215,000 davka,
česar pa Capone ni storil.

Mr. Močnik v bolnici

Mr. Frank Močnik, poznani
slovenski krojač, se je moral ra-
di poslabšanega zdravja zopet
podati v bolnico. Nahaja se v
St. Alexis bolnici. Prijatelji ga
lahko obiščejo. Prav iskreno že-
limo, da bi se vrlemu rojaku
zdravje čimprej vrnilo.

* \$638,000 znaša vstopnina k
štirim baseball igram za prven-
stvo.

Javen shod in registracija v Euclidu!

Jutri večer, v petek, 9. okto-
bra, se vrši v Euclid, Ohio, v
Roosevelt javni šoli, velik poli-
tični shod Progressivne stranke.
Glavni govornik bo kandidat za
župana Mr. Joseph Busher, in
poleg njega bodo govorili tudi
vsi ostali kandidati Progressivne
stranke. Ta shod je izvanredne
važnosti za vse državljane v Eu-
clidu, in se zlasti naši Slovenci
in brati Hrvati vljudno pozivlje-
jo, da prav gotovo pridejo na
shod. Na shodu boste slišali go-
tovo stvari, ki so jako zanimive,
in ki se tičejo napredka mesta
Euclid. Nikakor ne pozabite na
ta shod v petek večer. In pomni-
te! Ako se niste registrirali v le-
tu 1930 ali letos, se morate na
vsak način registrirati, ako ho-
čete voliti Jos. P. Busherja za
župana v Euclidu! Poleg tega
pa za vse slovenske kandidate
Progressivne stranke. Registraci-
ja se vrši danes, v četrtek, 8. ok-
tobra, jutri v petek, 9. oktobra
in zadnja registracija je v so-
boto, 10. oktobra. Registracija
se vrši od ene ure popoldne do 9.
ure zvečer na prej omenjenih
dnevih, in sicer se registrirate v
East Cleveland City Hall, na
14320 Euclid Ave. Ako ste se od
zadnjik preselili, morate vzeti
transfer karto. Ne odlašajte, po
10. oktobru bo to prepozno. Ke-
sali se boste, ker bo vaš glas
zgubljen. Storitve torej svojo
dolžnost, da doživite zmago 3.
oktobra za napredek Euclida in
izvolitev slovenskih kandidatov!

Zaposlen pravdnik

Državni pravdnik Miller na-
znanja, da je rešil tekom sep-
tembra meseca 134 sodnijskih
slučajev na sodnji. Osebe v vseh
teh slučajih so bile obsojene.

* 5,000 trgovcev v Santiago,
Chile, je zaštrajkalo radi previ-
soke najemnine.

General Electric Co. bi ga- rantirala delavcem šest mesecev delo na leto

Schenectady, New York, 7.
oktobra. Potom predsednika Ge-
neral Electric Co. Gerard Swope,
bo delavcem pri omenjeni kom-
paniji dano na izbero, da se od-
ločijo, ali delajo po sedanjem
sistemu, ko delo ni nikdar sigurno,
ali se pa odločijo za načrt
predsednika Swope, po katerem
načrtu bi imeli garantirano de-
lo za šest mesecev v letu. Po no-
vem načrtu ne bi več ljudi odpu-
ščali od dela radi pomanjkanja
naročil. Tozadevno bodo glasova-
li uslužbenci kompanije. V
splošnem bi delali delavci skozi
celo leto, toda to delo je garan-
tirano, in če dela ne bi bilo, te-
daj vlečejo delavci iz posebnega
fonda odškodnino, enako plači,
ki bi jo dobivali, ako bi delali.
morajo en procent svoje plače
prispevati v posebno blagajno za
brezposelne, in enako tudi kom-
panija, ako pa svota ne bi zado-
stovala, tedaj kompanija pokri-
je nedostatek. O tem bodo delav-
ci sami glasovali.

Preiskava samomora

Lansko leto se je obesil v
okrajnih zaporih v Clevelandu
Tony Colletti, ki je bil zaprt in
je čakal obravnave, ko ga ob-
tožili, da je ženo umoril. Priše-
so na dan obtožbe, ki so trdile,
da je policija tako surovo postopala
s Collettijem, da se je slednji
obesil. Policija bi bila sedaj
rada preta te obtožbe in je pred-
lagala, da se imenuje nepristran-
ska komisija, ki naj zadevo pre-
išče.

Prosta klinika

V Mt. Sinai bolnici so odprli
prosto kliniko za preiskavo zob.
Odprta je ob ponedeljkih, sredi-
m in petkih.

Osem slovenskih korenjakov v rokoborbi z Ameri- kanci, Zamorci, Lah nastopi nocoj v S. N. Domu

Ne samo mladina, pač pa tudi
starejši ljudje prav radi prihaja-
jo k rokoborbeni predstavi.
Dve smo sedaj že imeli v S. N.
Domu in še vselej je bila dvora-
na polna občinstva, mladine in
starejših, žensk kot moških. No-
coj zvečer priredi "Orel" svojo
drugo rokoborbo predstavo in
sicer so na programu nastopi,
katere je v resnici vredno po-
gledati. V areni bodo postavili
ki tehtajo nad 200 funtov, pa tu-
di "prilikkavci" s 115 funti. Vse
se bo borilo in merilo v spret-
nosti in telesni moči.

Da se je med Slovenci zelo raz-
vila rokoborba lahko priča dej-
stvo, ker bo nastopilo v areni kar
osem slovenskih korenjakov, da
ne omenimo Franceta Mišmaša,
ki je prvi čempion iz Ribnice, in
kateraga ne premaga nobena sila.
Anton Kušan, ki se bo boril s
Francetom Mišmašem bo imel
kljub svojem humorju dovolj
dela, če bo hotel obvladati ri-
biškega čempiona!

Slovenci, ki nastopijo v roko-
borbi so: Brulc, Pakj, Lenaršič,
Anzig, Kotran, Persin, Blake,
Komar. Dva brata Hrvata, Ma-
rušič in Mesnik bosta pokazala
hrvatsko moč in spretnost, do-

čim bo Slovak Mordis nastopal
s severno slovansko gibčnostjo.
Woods in Young sta črna Ljub-
ljancana, ki bosta kazala zamor-
sko gibčnost v rokoborbi, poleg
tega bosta pa tudi dva Mussoli-
nijeva podanika in nekaj Angle-
žev, tako da bo tega vrveža pol-
na mera za vsakega ljubitelja te-
ga borbenega sporta.

Ko bodo padle vse odločitve
pa nastopi ribniški glavar vseh
rokoborcev Francet Mišmaš. Spo-
rijel se bo z Anton Kušlanom,
ki ima tudi svetovno slavo v
smešni rokoborbi. Tu bo smeha,
da bodo stoli pod vami skripali,
in samo ta prizor je vreden cele
vstopnine. Kaj takega še nismo
imeli na odru.

Po zaključku rokoborbe se vr-
ši ples v spodnji dvorani S. N.
Doma. Vstopnina k plesu je sa-
mo 10 centov, in ples je dovoljen
do 1. ure zjutraj. Nadzornik pri-
reditve je spretni Mr. Martin
Antančić. Začetek predstave je
točno ob 8. uri nocoj zvečer v
S. N. Domu na St. Clair Ave. Ves
čisti dobiček te velike prireditve
gre za novo cerkev sv. Vida. Kot
čujemo je polovico vstopnic za
prodanih, vendar se še dobijo
prav dobri sedeži.

Moskva je nagradila ameriškega inženirja

Moskva, 7. oktobra. Ker je
upeljal v nekaterih rudnikih v
Rusiji novo metodo, potom kate-
re se hitreje in z manjšimi
stroški koplje ruda, je sovjetska
vlada podelila amerškemu in-
ženirju Howard MacDonaldu
svoto \$7,500 kot nagrado.

Darovi za živč

Iz farm v Geneva, Ohio, nam
pošilja Mr. Anton Košček \$3.00,
katero svoto so nabrali na nje-
govi farmi preteklo nedeljo, ko
je dospela tja vesela družba iz
Girard, Ohio. Ko sta Stephanie
in Mary Turk iz Girarda prav
lepo zapeli, so navzoči segli v
žep in darovali \$3.00 v sklad za
živež brezposelnih rojakom v
Clevelandu. Prav iskrena za-
hvala, in tudi vam, Anžiček iz
Girarda, ker vemo, da ste bili
zraven. Da bi našli še dovolj
posnemovalcev. Zadnjič izka-
zanih \$100.90, danes \$3.00, sku-
paj \$103.90, manjka torej še
\$46.10 do končne svote \$150.00.
Iskrena hvala vsem darovalcem.

Denarja še ni

Dasi se vrši že tri dni in tri
noči obširna preiskava, kam je
zginilo \$800.00, katere je prin-
sel učitelj Moore iz večerne šole
na policijsko postajo na 105. ce-
sti in Euclid Ave., pa niso prišli
še tatovom na sled. Sedem poli-
ciistov je bilo že suspendiranih.
V uradnih krogih sumijo nekega
policista, da je odnesel denar s
pomočjo dveh žensk. Preiskava
se nadaljuje.

Sadje in "pleh"

Pri Anton Vehovcu na 5335
Superior Ave., v Clevelandu, se
dobi kovina (pleh) za komplet-
no garažo z vrati vred. Morda
bi prišel po te predmete kak slo-
venski farmer, ki bi vzel pleh in
dal par košaric sadja v zameno?

Zanesljiva postrežba

Dolgo vrsto let že postreže po-
znani rojak John Možina, 1081
Addison Rd. svojim rojakom z
zanesljivim moštom in grozd-
jem. Tudi letos je pripravljen
postreči po najnižjih cenah z iz-
vrstno kapljico.

Anton Bašca

Poznani starina v naši nase-
lini, Mr. Anton Bašca, 1016 E.
61st St. želi tudi letos postreči
svojim prijateljem z izvrstnim
moštom in grozdom. Z zaupa-
njem se lahko obrnete do njega.

O sorodnikih Ponikvarja

Dodatno se nam še poroča, da
umrla mladi Slovenec Anton Po-
nikvar zapušča dva brata, dve
sestri, dva strica, dve tete in več
drugih sorodnikov.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ...\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 5 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pokljitave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 8628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. FIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 237, Thu., Oct. 8th, 1931

Svoji za svoje

Kadar se narod zaveda svojih pravic in iste zahteva, izpolnjuje in se bori za nje, tedaj je vselej gotovo, da tak narod kaj doseže. V tem oziru so najbolj bojevitni in dosledni ravno Irci. Ponosni na svoj narod so vsak trenutek pripravljeni boriti se svoje pravice do skrajnosti, in v čast jim je priznana, da so s svojim doslednim bojem mnogo, mnogo dosegli. Saj dobite Irca, dasi pripada razmerno k malemu narodu, v vseh javnih uradih po vsej Ameriki v 100 procentnem večjem številu, kot bi jim pa šlo po njih številu.

Zlasti v političnem oziru so Irci skrajno bojevit narave, in so vsak čas pripravljeni, ne samo tesno skupaj držati, skupno nastopiti, pač pa tudi eden drugemu pomagati, da pridejo naprej. Prva skrb in briga vsakega Irca, ki pride v Ameriko je, da postane ameriški državljani, in kakor enkrat dobi državljansko pravico, slednje v polni meri pri vsaki volitvi izrazi.

Te Irci bi moral v tem pogledu absolutno posnemati naš narod. S samim godranjem, zabavljanjem, govoričenjem in doma ostajanjem ne bomo nikdar nikamor prišli. Pokazali smo pa že večkrat zaporedoma, da če napremo svoje sile, da dosežemo cilj, katerega smo si postavili. Le ravnati se je treba po gotovih pravilih.

Letošnje volitve, ki se vršijo 3. novembra, so največje važnosti zlasti za mesto Cleveland. Volili bomo za korenito spremembo mestne vlade, za mestne councilmane in za večje število naredb, za dovolitve denarja mestni vladi in razne reforme v mestni vladi. Ako hočete imeti svojo odločitev zraven, tedaj morate voliti.

Velika večina vas Slovencev, ki ste državljani, se je registrirala lansko leto, in vsi tisti, ki ste lansko leto registrirali, četudi niste volili, lahko letos volite, ne da bi registrirali. Imamo pa v naselbini tudi mogoče 2,000 ali več rojakov, ki so državljani, pa se niso registrirali lansko leto, poleg onih, ki so letos dovršili 21. leto in so postali polnoletni ameriški državljani, in poleg onih, ki so od lanskega leta postali ameriški državljani.

Naša iskrena želja je, da bi teh par tisoč rojakov se registriralo, tako da bi pri letošnjih volitvah pokazali toliko večjo moč kot kdaj prej, da ne bomo zgubili, kar smo si dosegli s trudom pridobili, pač pa da napredujemo. Mnogo tisoč vas je, rojakov, ameriških državljanov, ki zvesto od leta do leta spolnujete svojo državljansko dolžnost in volite. Kajti volitve so v resnici dolžnost ameriškega državljana. Opomnite vi, ki ste ob vsaki priliki mož na mestu, ki volite, opomnite svojega soseda, svojega prijatelja, svojega sodelavca v tovarni, da se registrira in voli. Storili boste sebi in svojemu prijatelju dobro delo, pojačili boste narodne vrste, da bomo tem sigurneje zmagali tam, kjer iščemo zmago.

Očetje in matere, opomnite svoje sinove in hčere, ki se spolnile 21. leto, da je prišel čas, da se zavedajo svoje dolžnosti in volijo. Koliko je slovenskih družin v mestu, kjer je pet do 10 volivcev, pa menda niti eden ne gre na volišče! Koliko pravic s tem zgubi ves narod, koliko naših mož ostane v ozadju in pogine v boju z drugimi narodnostmi, ki so državljansko boljše zavedane kot smo mi. Potem pa moramo sprejemati ponižno diktaturo drugih, namesto da bi imeli v odgovornih uradih svoje ljudi, ki bi skrbeli za naš narod.

V tretjem, četrtem in v prvem distriktu imamo letos v Clevelandu naše kandidate za councilmane, od katerih delovanja je odvisen napredek in blagostanje mesta. V prvem distriktu je delovni in pošten Joseph Trinastic. V tretjem distriktu inteligentni in zmorni Frank M. Surtz, v četrtem distriktu pa poznani neumorno delovni Anton Vehovec in poleg njega Frank Mervar. V tretjem distriktu imamo poleg tega tudi brata Hrvata Emil Crown-Gusdanović.

O kvalifikacijah teh naših kandidatov smo že, pa bomo še obširno pisali. Zaenkrat naj danes opomnimo le onih dva ali tritisoč naših rojakov in rojakinj, ki so ameriški državljani, pa se niso še registrirali. Četrtek, petek in sobota, 8, 9 in 10 oktobra so trije dnevi namenjeni za registracijo. Navodila ste dobili v listu, in ako kaj ne razumete, pridite in vprašajte!

Glejte, da na odločilni dan ne bo manjkalo nikogar na volišču. Zahtevali bomo z vsilo in z glasovnico v roki, da dobimo, kar nam gre po našem številu in po naših pravicah. Glejte, da v tem odločilnem boju, ko se gre za naše pravice, za našo narodno korist ne bo manjkalo nikogar na volišču. Vsak glas, ki ga zgubimo, je en glas več za nasprotnika. Zahtevajte svoje pravice, registrirajte se in volite! Svoji za svoje!

D O P I S I

Iz clevelandskega hriba. — Tukaj se ni nič kaj posebnega zgodilo, samo dve vesti sta nas presenetili, katere smo brali v Ameriški Domovini. Mislim, da je vsak zadovoljen, ker dobiva list tisti dan, ko je tiskan, kdor pa ni naročen, bo pa clevelandске novice zvedel šele jutri in to šele od drugih.

Prva vest nas je pretresla, ko smo brali, da se je smrtno ponesrečil pri avtomobilskih dirkah sin spoštovane in priljubljene družine Anton Ponikvarjeve na East 93rd St. Jaz sicer ne živim tam v bližini, vem pa dobro, koliko je družina Ponikvar že pomagala siromakom, ki so brez dela. V njihovi groceryjski tr-

govini si bil vedno dobro in točno postrežen, pa če si prišel z denarjem ali ne. Tako sem slišal od poštenih ljudi, da v maršikateri hiši se ne bi kakšen dan nič kuhalo, da ni Ponikvarjeve trgovine. Ker je res, se pa tudi lahko zapiše. Zato pa ker dobro poznamo Ponikvarjevo družino, nas je pa ta žalostna vest tako globoko potrla in naj vzamejo na znanje globoko sožalje nas vseh iz te okolice, radi izgube ljubelega sina.

Druga vest je pa politična. Nekaj smo si želeli in bi dobili lahko pa ne bomo. Mi smo si namreč želeli v našem okraju enega dobrega zastopnika, da bi nas Slovence zastopal v mestni zbornici na demokratiški stranki. Obžalujem, da je naš kandidat propadel z osmimi glasovi pri nominaciji. Rad bi vedel, čegava je to krivda, ker sem tudi jaz za Mr. Hadvabani dobil nekaj podpisov. Povedal sem pa že naprej, da se bo ničesar doseglo ako se ne bo kandidata oglašalo v Ameriški Domovini, ki bi se za našega kandidata zavzela. Sedaj pa obirajmo kosti, ko so nam drugi meso pojedli. Lahko nas je sram, da nismo zmogli izvoliti enega councilmana, da bi zastopal naše interese. Ameriška Domovina nas je pravčasno opozarjala, da se je treba registrirati, kdor hoče voliti in kdor hoče, da bo njegov podpis veljaven, kadar se podpiše za tega ali onega kandidata.

Zdaj pa malo poščimo, kdo je zakrivil, da smo tako propadli, da nimamo na nominaciji, kar smo želeli. Tukaj vam odkrito povem, da vi tam na 93rd St. okolici, ki niste rojaka podučili, na katero stran se je treba obrniti za tak korak. Če greš na demokratiško stranko, se moraš obrniti na demokratiški list, ali pa na nepristranski. Demokratiški list ne bo nikdar delal v prid republikancev in republikanski tudi ne v prid demokratov.

Imam še veliko za povedati, pa bo že prišlo na dan o priliki. To vam pa povem, da dvema bogovoma se ne more služiti naenkrat. Ker bogovi se razljuje in začne padat dež in toča. Takako toča je padala na brezverske bogove na 23. septembra v S.D. D. na Prince Ave. Ali ste mislili, da boste zadnjo korenino iztrgali od materinega nauka? Komur to ni po volji, sem mu vsak čas na razpolago za odgovor in kdor misli, da sem nekaj povedal, kar ni res, naj me kar pozove na odgovor.

Frank Stemberger,
8613 Rosewood Ave.

Kenmore, O. — Z delom gre tukaj vsak dan slabše. Firestone Rubber Co. je upeljala splošni 6-urni delovnik, po pet dni na teden. Pri tem pa mnogi delajo samo po nekaj dni v tednu. Na društvenem polju je kljub splošni depresiji dovolj živahno. Tako bo naš klub Slovenskega doma priredil 10. oktobra vinsko trgatavo, kar bo nekaj novega za našo naselbino. Ves čisti dobiček bo šel v klubovo blaginjo. Torej pridite vsi, da se zopet malo pozabavamo v prijetni domači družbi. Pred nedavnim se je tukaj ustanovila podružnica št. 51 S. Z. Z., kar je zopet znamenje, da naši Slovenci vsestransko delujejo za povzdigo svoje naselbine.

Tem potom se tudi zahvalim društvu št. 111 KSKJ za točno izplačilo bolniške podpore ter za številne obiske za časa moje bolezni. Istotako se podružnici št. 6 S. Z. Z. v Barbertonu, O. za darovane cvetlice in obiske. Vsem skupaj najlepša hvala.

Pozdrav vsem čitateljem tega lista, Ameriški Domovini pa želim mnogo novih naročnikov.

Margaret Petrich.

Ženska priznana krivim umora prve vrste

Detroit, 6. oktobra. 48 letna Rose Veres in njen 18 letni sin William, sta bila danes spoznana na krivim umoru prve vrste. Umorila sta stanovalca Steve Maka, da bi dobila za njim \$4,000 zavarovalnine.

SLOVENCİ IN PROVIDENCE HEIGHTS

Vsako leto zadnjih pet ali šest let, smo se Slovenci zbirali na drugo nedeljo v mesecu oktobru na prijaznem griču tam doli na Euclid v Providence Heights. Vredili smo procesijo in prišli potem v lepem sprevodu pred groto, ob kateri stoji soha lurske Matere Božje, kjer smo potem opravili malo pobožnost in obnovili našo ljubezen do Marije, ter prešli blagoslov od Jezusa v presvetem zakramentu. Po dovršenih obredih so se zbrale gruče znancev in prijateljev iz raznih clevelandskih slovenskih župnij in so še malo povasovali potem pa se podali na dom, veseli, da so se odzvali vabilu.

Tudi letos bomo imeli tak shod. Slovenci v državi Ohio bomo prišli skupaj prihodnjo nedeljo 11. oktobra ob 3. popoldne, da se združeno poklonimo naši nebeški Materi. Letos bo lažje, ker gre Euclid poulična kara do tja. Sploh pa gre malo ljudi danes s karo. Če nima vsak sam avtomobila, ga ima pa sosed in naloži sosed. Tako storite prihodnjo nedeljo popoldne in to sicer tako dočasno, da boste na griču v Providence Heights ob pol 3. Točno ob tej uri naj maršali spravijo ljudi v vrste in odkorakamo, da bomo pred groto ob 3. Maršali so tiisti, kakor po navadi. Če pa katera župnija nima maršalov, naj skrbijo za to cerkveni moške. Prinesite bandera cerkvenih društev seboj. Vsaka fara naj prinese vsaj eno zastavo. Vse zastave pojdejo pred sprevedom, kar pomeni, da smo pod zaščito ameriške zastave in imamo s tem pravico biti nemoten na cesti. Vsi pevski zbori štirih slovenskih župnij v Clevelandu bodo skrbeli za petje in bodo združeni.

NEDELJSKI KONCERT BO NEKAJ VELIČASTNEGA

Zora vstaja, dan se dela ... Zdi se, kot bi potegnil z roko preko čela in se zbudil in se začuden ozrl okrog sebe, da-li sem še vedno med materialističnimi tujci, ali sem se zbudil pod kosa to lipo sredi pisane livade, ob zuborečem potoku, ki poje vedno lepo pesem naše matere.

Ne, saj nismo tujci med tujci, naši smo in doma ... Res da nam ne dajo dosti kruha v tej novi domovini, pa ga nam bodo dali, saj ga morajo dati. A smo kljub temu ostali Slovenci in z vsakim dnem smo bolj naši.

In kdo nam je dal voljo in moči, da se nismo izgubili, da nismo utonili? Naše gorko slovensko srce in naša neupogljiva volja! Saj nismo prinesli iz domovine ničesar ... praznih rok so nas pognali po svetu. Torej v tem oziru nam ni treba biti domovini hvaležnim, kot morda za to, da nas je rodila kot Slovence in da nam je dala v žile gorko kri in v prsa čuteče srce, ki je ostalo slovensko kljub vrvenju in šumenju in razbijanju in tuljenju tovarov.

Kot z razbite ladje smo se rešili in se poprijeli dela, ter si ustanovili nekakšno lastno kulturo, ki se sicer ne more meriti z starokrajskim modernizmom, a je za nas pravo bogastvo in smo lahko ponosni nanjo, saj je naša, naše delo, naš znoj.

Kdo nam je ustanovil naša podporna društva, naša pevska, dramatična, kulturna društva? Sami smo si jih ustanovili. Kdo nam poje našo večnolepo slovensko pesem, pri katere melodiji zapolje kri po žilah in zaigra srce? Kdo nam postavlja na oder junake iz naše zgodovine in chranja tradicije starih Slovencev? Mi, sami, smo si ustanovili pevska društva in postavili na oder slovensko Talijo.

In z vsakim dnem se bolj svita naša zavednost, naša kultura. Danes se že lahko ponašamo z našim Zormanom, s koncerti, z operami, z dramatskimi predstavami, ki bi ne delale sramoto ljubljanskemu gledališču.

In niti na misel nam ne pride, da bi tukaj nehali. Mi gremo naprej! In naš znoj ni padel na skalo in se tam posušil, kot rosna kaplja. Naša kri je rodila kri, ki je v mnogih slučajih še silnejša, še krepkejša, morda zato, ker je vzklikla v svobodi. To je naša mladina, ki je dobila v tej deželi priliko, da je lahko razvila svoj talent in ga potem dala na razpolago svojemu narodu in ne tujcu.

Ženi v eno samo gručo pod vodstvom Mr. Ivan Zorman in svojih lastnih pevovodij peli v spredu, kakor pri groti. Ko se pojejo litanije, naj poje vse zbrano ljudstvo na glas in ubrano. Kdor nima prav dobrega poslušalca, naj poje bolj po tiem.

Vse ljudi pa prosimo, da se vedejo dostojno in mirno, kakor v prejšnjih letih in kot se spodobi ob taki priliki. Pridite vsi Slovenci, kjerkoli v državi Ohio ste že, zlasti pa rojaki iz vsega Clevelanda in Barbertona ter Loraina k temu shodu. To je edina prilika, da se snidemo vsaj enkrat na leto in obnovimo prijateljstvo, kakor tudi našo ljubezen do Matere Božje, ki je bila vedno dobra Mati Slovincem, in Slovenci so bili njeni dobri otroci, kakor pričajo številne cerkve in cerkevce v stari domovini.

Letos imamo še posebni vzrok, da se s skupnimi prošnjami za tečemo k Materi nebeški za pomoč. Od vseh strani prihajajo razne stiske in nadloge. Zato naj se v nedeljo iz tisočih grl vzdigne prosee glas: "Marija k tebi uboge reve ..." in pa "Pomoč Kristjanov, prosi za nas."

Angleško pridigo bo imel Father Bombač, za slovensko bo pa tudi preskrbljeno. Nikdo pa naj se ne straši. Obe pridigi bosta prav kratki.

Vabimo še enkrat VSE SLOVENCE V DRŽAVI OHIO: PRIDITE V NEDELJO POPOLDNE V PROVIDENCE HEIGHTS!

ZUPNI URADI:

Sv. Vida — St. Clair.
Matere Božje—Collinwood.
Sv. Lovrenca—E. 80th St.
Sv. Kristine—Euclid, O.
Sv. Cirila in Metoda—Lorain, O.

v silnih višinah.

Mitzi je pevka.

V nedeljo boste slišali pri koncertu najlepše naše narodne pesmi, kot jih znata zapeti le Mitzi in Tone Šubelj. Slišali boste pa tudi krasno umetno petje v raznih odločkih iz oper, ob spremljevanju najboljšega simfoničnega orkestra, ki mu ga menda ni para naši deželi.

To bo res posebni koncert, katerega naj nikdo ne zamudi. Preskrbite si vstopnice pravočasno, da boste dobili dober sedež, ker dvorana bo polna.

V nedeljo bo Mitzi Grdinove prvi koncert v naši naselbini in pokažimo naši mladi umetnici, naši tu rojeni Slovenci, da znamo ceniti trud in žrtve, ki jih je doprinesla v povzdigo naše kulture, v slavo naše prelepe pesmi, ki, kakor kaže, še ne bo izumrla

z nami starejšimi v tej deželi, ker se jo je s tako ljubeznijo oprijela naša mladina, kri naše krvi. Ali naj ne bomo hvaležni naši mladini, da ljubi to, kar je nam najdražje, našo pesem? Komu pa naj izročimo naše narodne zaklade, če ne naši mladini! In da jih bo ta zvesto ohranila v svojem srcu, pokažimo svoje zanimanje pri takih slučajih, kadar nastopi naša mladina, rojena daleč proč od rojstva naše pesmi, in posečajmo njih prireditve. Saj le na ta način bomo dali priznanje in pogum tem in še drugim našim umetnikom.

Slovenski narodni dom na St. Clair Ave. naj bo v nedeljo napolnjen! Prišlo bo na koncert mnogo Američanov in ne dajmo, da bi se ti čudili, če bi ne bilo v dvorani našega naroda, naroda, čigar pesem se bo slavila.

— c.

Vesti iz domovine

—Spomin bazoviških žrtev. Pretekla nedelja je bila posvečena spomenu žrtev žaložne na Bazovici, kjer so štirje slovenski mladeniči žrtvovali svoje življenje za svoj narod. V šišenski cerkvi je bila sveta maša zadušnica, pred katero je imel groški izgnanec g. David Doktorić lep cerkven govor. Maše zadušnice se je udeležila velika množica občinstva, posebno častno mladina in goriški rojaki. Po maši zadušnici so odšli udeleženci v mesto v tihem, nemem sprevedu do univerze, kjer so pred spomirsko ploščo vzkliknili trikrat "Slava jim!" ter se nato mirno razšli.

—Veliko radio postajo gradijo tudi v Skoplju. Skupni stroški bodo znašali 30 milijonov dinarjev.

—2825 novih hiš je bilo zgrajenih v zadnjih desetih letih v Zagrebu. Stanovanj v njih je 11.612, sob pa okoli 23.000.

—Doma nimajo. Slovenska dekleta, združena v Zvezi služkinj v Belgradu pišejo: Odkar smo prišle iz naše slovenske zemlje v večni dirandaj naše prestolnice, se nismo še prav nič spremenile. Nič nismo pozabile, da smo sredi ponosnih gora, sredi solčnih brd in prijaznih ravnin doma. Nič nismo pozabile še tiste govore, ki so nas nanjo navajale naše matere, ne vere, katero so nas učili starši. Vesele smo kot prej in v naših srcih še ni zamrla prelepa slovenska pesem. Še smo delavne, pridne in poštene in v ponos slovenski zemlji, iz katere smo izšle. Nimamo svojega ognjišča, kamor bi se zateleke vsak čas, še najbolj pa v urah tuge in življenjskih nevarnosti. Nimamo strehe, kjer bi se lahko zbirale, po svoje govorile in se ohranjale rodu, kateremu smo namenjene. Za ta dom, ki naj stoji v naši prestolnici ne samo kot naše društveno poslopje, marveč kot torišče delu vseh slovenskih ljudi v prestolnici, ki so že prišli in še prihajajo, vas prosimo daru.

—Zakonito določene cene kruhu. Minister za trgovino je predpisal uredbo o cenah kruhu v državi. Glasi se: Čl. 1. Kruhu se določijo v državi tele cene: Beli kruh 4 Din kg, polbeli kruh 3.50 Din kg, črni kruh 2.50 Din kg. Te cene veljajo do nadaljnje naredbe. Cene luksuznemu pecivu so svobodne. Čl. 2. Ta uredba stopi v veljavo, kadar se razglasi v "Službenih Novinah." — Za navijalce krušnih cen so predpisane stroge kazni do 15.000 Din in do 30 dni zapora in nazadnje s prepovedjo izvrševanja obrti.

—Rožmarin ima lep duh. V zadnjih letih so pričeli v Primorju, posebno v srednjem delu, na otokih Brač, Hvar in Vis z veliko produkcijo rožmarinovega olja, po katerem je bilo močno povpraševanje doma in v inozemstvu. Sedaj je pa pričelo špansko rožmarinovo olje s hudo konkurenco in so cene zelo padle vsled česar je jugoslo-

vanski izvoz zadel na velike prodajne težkoče.

—V novo življenje. V Štrasberku se je preselila v večnost 44 letna žena posestnika Selkoka. — Pesek je podsul do smrti 17-letnega mladeniča Sivca Jožeta iz Dol. Mokrega polja. — V Šoštanju je umrla Marija Kolšek, vdova po pokojnem notarju. — V Zagrebu je izdihnila Frančiška Gorše, uradnica pri banovinski zalogi šolskih knjig v Ljubljani. — V zavetišču sv. Jožefa v Ljubljani so položili na mrtvaški oder nekdanjo službenko Marijo Glavač. — V Leonišču je zapustila dolino solz Marija Lesjak, roj. Setina. — V Gradišču pri šent Jerneju je odšla po večno plačilo Ana Slanc. — V Trbovljah so se preselili v večnost upokojena rudarja Knez Franc in Kotar Ivan ter Tory Marija. — V Ljubljani je umrl Frano Lovšin, šolski upravitelj na Vinici. — V Zagorju ob Savi je zapustil ta svet Viktor Hauptman. — V Kamniku je od Kapi zadeta umrla Marija Terpinč, roj. Levičnik. — V Ljubljani se je preselil v večnost Jernej Kilar, računski nadsvetnik v pokoji. — V Ljubljani je umrla v starosti 89 let Helena Poženel. — V Škofji Loki je preminul 84 letni Franc Gaber. — V Zagorju so pokopali Josipa Dežmana, dolgoletnega odbornika Ljudske hranilnice. — Nenadoma je preminul Ignacij Sila, davkar v Radovljici.

—Lobanja ji je počila. Neki trgovec v Mariboru je zavozil z osebnim avtomobilom z dvorišča na cesto. V tistem hipu je privozila po cesti 17-letna Ana Zerkak iz Krčevine s kolesom. Ker ni slišala znaka, ni mogla kolesa dovolj naglo ustaviti ter se je zaletela v zadnji del avtomobila. Pri padcu na hodnik je obledela nezavestna. Ponesrečenko so prepeljali v bolnišnico z izvoščkom. Poškodbe ponesrečenke so zelo težke, ker ji je počila lobanja. Policija je uvedla preiskavo.

Z duhom časa

Svet se modernizira na vseh koncih in krajih. Vedno se upelje nekaj novega. Tako je mnogo novega tudi pri pogrebni postrežbi in kar spada zraven.

Ferfoliatov pogrebni zavod v tem oziru ne zaostaja nič za drugimi in ima vedno najmodernejšo opremo.

Louis L. Ferfolia
SLOVENSKI POGREBNIK
3515 East 81st St.
Tel. Michigan 7429

ZAPISNIK VII. REDNE KONVENCIJE S. D. Z.

14. - 19. SEPTEMBRA 1931

(Nadaljevanje)

Zbornica odglasuje, da se sprejme poročilo odbora za prošnje in pritožbe v celoti.

Odbor za prošnje in pritožbe izjavlja, da je s svojim delom gotov.

Predlagano in sprejeto, da se da temu odboru priznanje in da se ta odbor razpusti.

Predlagano in sprejeto, da se poruši sklep prejšnje seje v zadevi sestre Mary Godce, članice društva št. 6. Za ta predlog je glasovalo nad dvetretinska večina glasov.

Stavljen je predlog, da se tej članici podari \$25.00, ker je imela velike stroške pri operaciji, za katero ni dobila odškodnine po pravilih. Predlog sprejet.

Odbor za rezolucije čita sledečo rezolucijo:

Na poročilo predsednika nadzornega odbora in po poročilu nekaterih društvenih delegatov, bi bilo res priporočljivo, da Slovenska Dobrodela Zveza zniža svojim članom, ki imajo denar izposojen na prve vknjižbe, sedanjo obrestno mero.

Sedanja depresija je zelo občutno zadel vse naše člane. Povsod jim skušamo pomagati, zato je dobro, da vidimo tudi one, ki skušajo ohraniti danes svoje domove.

Pri Zvezi je že danes posojenega okoli 144 tisoč dolarjev po 5 procentov, nekaj tisoč po 5½ procentov, drugo po 6 procentov. Več kot prav bi bilo, da konvencija zniža to obrestno mero.

Zato predlagam, kot mi je naročilo društvo, da se obrestna mera zniža na 5 procentov takoj s prvim oktobrom 1931. Joseph Stupica, delegat društva št. 6 SDZ, Euclid, O.

Ta odbor sprejme to rezolucijo s pripombo, da mesto 1. oktobrom 1931, da bi se čitalo: 5½ procentov dokler ne uvidi glavni odbor, da so se razmere zboljšale, in da se obrestna mera zniža s 1. januarjem 1932.

O tem se vname živahna debata v zbornici. Finančni odbor je mnenja, da kakor znižamo obrestno mero, bodo skladi trpeli in da bi se določila gotova doba, če bi se že znižanje sprejelo, nikakor pa naj bi to ne veljalo za vedno, ker 6 procentov obrestna mera nikakor ni prevelika za posojila na prve vknjižbe. Zveza ima s posojili razne stroške, o katerih posamezniki niti ne vedo ne, naprimer, če je treba kupiti posestvo na javni dražbi, itd. Priporoča, da bi se znižalo obrestno mero na 5½ procentov in to za dobo enega leta, ali kvečjem za dobo dveh let.

K rezoluciji je predlagan dodatek, da bi se številka 5 črtila in nadomestila z 5½ in da se doda: "da glavni odbor zviša obrestno mero nazaj, kadar uvidi, da so se razmere zboljšale. Dodatek sprejet.

Odbor za rezolucije bere naslednje priporočilo:

Členjeni zborovalci (ke):

Jaz, spodaj podpisani, toplo priporočam vsem zborovalcem in zborovalkam sedme redne konvencije Slovenske Dobrodela Zveze, da bi osvojili sklep, da bi se osma redna konvencija Slovenske Dobrodela Zveze vršila v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clair Ave.

V novi stavbi S. N. Doma se do sedaj še ni vršila nobena konvencija naše domače podporne organizacije S. D. Z.

Upam, da boste to moje priporočilo upoštevali, kadar pride to vprašanje pred vas, za kar se vam naprej zahvalim.

H koncu pa vam želim mnogo uspeha za vaše rdo delo, katerega ste ali boste rešili, edinole za korist naše domače podporne organizacije, Slovenske Dobrodela Zveze. Nasvidenje v S. N. Domu na St. Clair Ave. meseca septembra leta 1934.

Z narodnim pozdravom bilježim, Frank Kačar, predsednik Slovenskega Narodnega Doma.

Odbor za rezolucije prepusti to priporočilo zbornici v odločitev.

Odbor za rezolucije bere sledeče pismo od tajnika predsedniku Zedinjenih držav:

My dear Mrs. Brodnik:

The telegram from yourself and other members of the Resolutions Committee of the Seventh Tri Annual Convention of the Slovenian Mutual Benefit Association, has been received and the friendly message of greetings which it conveys on behalf of the delegates to the Convention is very much appreciated.

Sincerely yours, Lawrence Richey, Secretary to the President, Washington, D. C.

Odbor za rezolucije prečita nadaljno rezolucijo:

Whereas, the Eighteenth Amendment has brought about a nation wide disrespect for law, particularly among our youth; has led to the development of a great illegal liquor traffic with a resultant train of racketeering, murder and other heinous crimes, the bribing of law enforcing agencies and corruption of public officials; Has caused great economical loss to the entire nation; And has wholly failed of the purpose for which it was enacted, And

Whereas, more than ten years of experience has convinced us that the Eighteenth Amendment can never lead to a proper solution of the liquor problem.

Therefore, be it resolved that we, delegates of the Slovenian Mutual Benefit Association, assembled in the city of Cleveland, Ohio, this 19th day of September, 1931, place ourselves on record as favoring the repeal of the Eighteenth Amendment and the return of the control of the liquor traffic to the several states and pledge our organized effort to assist in effecting the accomplishment of this purpose.

Rezolucija se po zbornici odobri.

Odbor za rezolucije prečita še naslednjo rezolucijo:

Ker ima Slovenska Dobrodela Zveza med svojim članstvom nekaj odsek, kateri nas s svojim nastopom vspodbujajo duševno in patrijotično in pri nastopih z vihrajočimi slovenskimi zastavami zbudi v nas spomine na naš preljubi rojstni kraj onkraj morja, in nas, pri spominu mrtvih članov, dasiravno je prizor žalosten, vendar gniljivo spominja naših bratov in sester, ki so nas že zapustili. Ta odsek sprejema nove člane v našo Zvezo z najlepšimi ceremonijami in so na razpolago ob društvih in slavnostnih prireditvah, in ker nobena druga slovenska organizacija nima kaj enakega, apeliramo na cenjeno zbornico, da ohranite še v bodoče častno stražo S. D. Z.

Več zborovalcev se oglasi k besedi, ki pravijo, da bi se Zvezino častno stražo opustilo, ker ima Zveza ž njo prevelike stroške.

Načelnica častne straže pojasni, da glavni odbor od zadnje

konvencije pa do danes ni imel drugih stroškov kot \$17.00, in da tudi za bodoča tri leta ne bo nobenih stroškov. Priporoča pa, da bi bila častna straža nekaj odsek sam zase in ne pod nadzorstvom glavnega odbora.

Zbornici je stavljen dodatek k rezoluciji, da ostane častna straža v bodoče kot samostojen odsek. Dodatek sprejet z veliko večino.

Glavni predsednik poroča, da je častna straža v preteklosti napravila več reklame za Zvezo, kot vsaka druga stvar.

Zaključek dopoldanske seje ob 12:05 p. m.

John Gornik,
predsednik.

James Debevec,
zapisnikar.

DVANAJSTA SEJA

Predsednik pozove zbornico k redu točno ob eni uri popoldan. Opozarja zbornico, da naj se priglasi sedaj, kdor hoče menjati čke, ker potem ne bo mogoče, ker med odmorom se bo to lahko naredilo, ker bo denar pripravljen. Rediteljem te seje imenuje John Vidervola in pomočnikom pa Joseph Megliča. Pozove glavnega tajnika, da prečita oziroma kliče številke glavnega odbora in delegacije. Tajnik kliče številke, in so vsi navzoči. Za tem se preide na dnevni red, in sicer na poročilo odbora za brezposelne.

Predsednik tega odbora poroča, da je ta odbor gledal in iskal pota po katerih bi se dalo dobiti nekaj denarja za naše brezposelne. Povdarja, da ima ta odbor zapisnik, kjer so vsi sprejeti predlogi vknjiženi ali zabeleženi. Predsednik pozove zapisnikarja tega odbora, da prečita zapisnik njihovih sej. Zapisnikar čita.

Zapisnik odbora za brezposelne:

Glavni predsednik otvori sejo in pozove odbornike, da si izmed sebe izvolijo predsednika in zapisnikarja. Seja se je vršila 18. septembra 1931 v S. D. Domu. Navzoči so: S. Lunder, sestra Zupanič, brat Zupanič, brat Jarc, Pavel Oblak, J. Fabjančič, A. Cugelj, Frank Ivančič, A. Pucelj, sestra Erbežnik, F. Butala, F. Virant in sestra Zalokar. Predsednikom izvoljen Frank Zorič, zapisnikarjem Karol Vrtovšnik.

Preide se takoj na dnevni red. Prvo kar se vzame na dnevni red je vprašanje, če smo za tako akcijo ali ne. Sklene se, da odbor je za tako akcijo ako je izpeljiva. Takoj zatem se vzame na devni red točko, kje dobimo potrebna sredstva za tak sklad. Več odbornikov in odbornic je mnenja, da si izposodimo iz smrtnskega sklada mladinskega oddelka, ker ta sklad je tako močan, da se posmrtnina plačuje lahko iz obresti, katere ta sklad dobiva.

Prišla je tudi sugestija, ako bi bilo mogoče vzeti iz bolniškega oddelka obresti, ki prihajajo od posojenih vlog tega oddelka. Ker se pa pride do zaključka, da je to neumestno in neizpeljivo, se te sugestije ne more vpoštevati. Nato je bil stavljen in sprejet predlog, da si izposodimo \$10.000.00 iz sklada mladinskega oddelka in \$5.000.00 iz pokojninskega sklada, ves ta denar naj bi ostal v Zvezini blagajni in bi se imenoval "Rezervni sklad." Krajevna društva bi si lahko izposodila iz tega sklada po procentualnem številu članstva njihovega društva. To posojilo pa ne bi smelo porabiti društvo v nobene druge svrhe, kakor v pokritje asesmenta. Vsak član ali članica bi se morala priglasi pri svojem društvu in prositi, da se založi asesment zanj. Vsak slučaj pa bi moralo društvo nadzorovati s tem, da preiščejo, ako je prosilec v resnici potreben. Deležen je pa le oni član ali članica S. D. Z., ki je pri Zvezi pet let. Ako pa društvo ne vpraša za tako posojilo iz tega sklada, ostane denar v tem skladu. Društva so pa opravičena do tega posojila ne da bi plačevala kake obresti v rezervni sklad. Ker se je zadeva, ki je spadala pod ta odbor zaključila, zaključil predsednik odborovo sejo ob 9:40 minut dopoldne.

Frank Zorič,
predsednik.

Charles Vrtovšnik,
zapisnikar.

Po prečitaniu tega zapisnika se razvije obširna debata k predlogu odbora. Govori se za in proti. Zagovorniki predloga zagovarjajo stališče, da nekaj se mora narediti, ker drugače bo naša Zveza prihodnjo zimo dosti članov izgubila, ker ne bodo mogli plačevati svojega asesmenta. Med to debato se seje vdeleži glavni nadzornik L. J. Pirc. Povdarja, da tudi druge podporne organizacije skrbijo za svoje člane, in da je ravno tako naša dolžnost da skrbimo tudi mi. Slišijo se razne sugestije in priporočila, in vsi, ki so govorili k predlogu tega odbora so drugačnega mnenja in skušajo svoje ideje uveljaviti. Odbor za brezposelne je uvidel, da bo vzelo preveč časa, predno se bo kaj sklenilo in je svoj predlog umaknil. Govori se še nadalje, kako dobiti potrebni denar, da se bo zalagalo za brezposelne. Večina odbornikov govori za, le da se razlikuje o načinu, kako dobiti potrebni denar. Proti taki akciji ni nobene opozicije, le kak bi rad, da ne bi Zvezina blagajna preveč trpela.

Odbor pojasnjuje, da nas je sedanja kriza zalotila nepripravljene in nepreskrbljene, zato je naša dolžnost, da nekaj naredimo v ta namen. Slišijo se razne sugestije in priporočila za višanje asesmenta, in da naj društva sama skrbijo za svoje člane. Nekateri odgovarjajo, da je lahko svetovati, da naj društva skrbijo za svoje člane, če imajo društva denar, če pa denarja ni in so člani sami brezposelni, kje naj tako društvo dobi denar? Ta debata se je vršila nad eno uro in je na koncu iste javljen sledeči predlog: Na podlagi člena XXI, točka 5, predlagam, da glavni odbor vzame iz sklada za onemoglo toliko dolarjev kot imajo skupna društva S. D. Zveze članov 1. septembra 1931. Ta denar naj se pošlje na posamezna društva, ki naj iz svote založijo asesment za siromašne in brezposelne člane. Dotični člani, ki prosijo za tako podporo, se morajo osebno glasiti na društveni seji, razložiti svoj položaj, in ko se društvo prepriča, da je dotični član v resnici potreben in vreden, se dovoli lačilo asesmenta za dotičnega člana. Ta sklep stopi v veljavo, oktobra 1931.

K tem predlogu se ravno tako razvije debata in se navaja posamezne lačaje, kako se godi pri društvih. Povdarja se, da niso društva tako izčrpana, da bi se moralo tukaj sklepati o taki podpori.

Za tem stavljen predlog, da se debata zaključi. Predlog sprejet. Izme zbornice se slišijo zahteve za poimenskem glasovanju, ki pa umaknjene na pojasnilo predsednika in nekaterih delegatov. Predsednik da predlog na glasovanje, ki je sprejet z velik večino glasov. Za tem odloči predsednik 15 minut odmora.

(Dalje prihodnjic)

Zadnja kmečka vojska

ZGODOVINSKA POVEST
IZ LETA 1578

(Spisal Avgust Senoa iz Hrv. Poslov. L. J.)

Skozi meglo plamti pri Leskovcu ogenj. Kmetje pijejo, ogenj prasketa, pišali godejo, "kolo" se vrti hitro, a vedno hitreje, hitreje! "Bodimo veseli! Daleč naokoli ni nobene gospo-ske voske in bratje pridejo! Veselo, ljudje! Svobodni smo! Veselo, bratje!"

"Joj! Bog pomagaj!" zakriči kolovodja, zgrabi se za srce in pade mrtev. Poči druga, tretja puška. Kaj je to? Kakor divji golobje se splašajo ljudstvo. V megli se premikajo črne postave. Visoke kučme imajo. To so Uskoki. Veselo! Bratje prihajajo na pomoč.

"Stojte, bratje!" zakliče stari rec in se ustavi, "ne varajte se. Mi smo, vaši bra — — —" "posveti se ogenj, kmet pade."

"Udri! Sekaj! Pali!" se zaslisi divji krik, iz megle se valji četa za četo. To so Uskoki in hrvaški strelci, sredi njih na konju baron Joško Turn. Groza popade neoboroženo ljudstvo. Kakor divja živina beži proti Krškemu. Strel za strelom pok, krogla za kroglo žvižga, kmet za kmetom pada. Kmetje beže, a za njimi drvijo možje Uskoki. Sedaj dospe gnječa do Krškega, sedaj se umika na pečine, ker je sneg na visoko nagromaden. Boben ropoče, v zvoni-ku poje zvon. Tu prileti iz vasi konjenik.

"Stojte, bratje! Branite se! Izdali so nas! Tolcite!" zagrmí jezdec, glavár Fratrič.

Ljudstvo obstane. Že plamte prve hiše Krškega od uskoške roke. Na klancu v mestu čakajo kmetje z napetimi puškami, z naperjenimi sulicami. S krikom drvi krdele Uskokov proti njim. Sedaj so blizu, da jih napadajo. Grom zagrmí iz kmečkih pušk. Krdele zadrhti, tupatam padé kateri, tupatam se pordeči sneg. "Naprej!" kriči Turn, z naprej nagnjeno glavo léte Uskoki in strelci. Sedaj so si blizu. Kakor hudornik hropejo Uskoki, a kmetje stojijo mirno. Zopet zagrmí in prve vrste pokosi smrt. Toda kakor mravlje se navale Uskoki, iz vasi privro kmetje. Komaj počí katera puška, komaj sliši kako stokanje, krik pretresa zrak. Sedaj so si drug pri drugem. Puška umolkne, handžar se zabliška, kosa se zabliška, zobje zakrkljejo.

"Udri!" kriči hripavi glas Turnov.

"V imenu božjem!" grmi s kornja Fratrič plamtečih očí in maha s sekíro. Sedaj zadene krdele ob krdele, prsa ob prsa, noga se oprijemlje noge, roka roke, pest grla. Na poti, za mejo in na bregu se vname krvavi boj. Četa se zaplete v četo, besni kup se strne s kupom v en krvav klopčič, pa se ruje, premetava, kriči, stoka, kolne, kolje in gine. Kakor blisk se sveti v megli nož, kakor kača sika po zraku kosa, na daleč frči sneg, na daleč se pozna v snegu krvavi sled. Turn besni in goní razbijajoč z mečem svoje čete v boj. Zastonj! Kmet se ne da; kjer stoji tu pade; kjer stoji, tam kolje; ris se zagrizne v risa, ris tlači risa. Zastonj! Zemlja poka, a ris ne more premakniti risa. Močnejše in močnejše poje cerkveni zvon, hitreje in hitreje ropoče boben. Naenkrat zapoje na severni strani mesta trobenta. Kaj je to? "Vraga!" zakliče Fratrič, "mi nimamo trobente." Sedaj grme velike puške in pokajo male. Od severne strani se navali močna četa kranjskih konjenikov. Obšla je goro, da zgrabi kmete za hrbtom. Visoko se vije njihova zastava, strašno poje trobenta, na širokih klobukih jih vihrajo perjanice, po zraku se bliskajo meči, drve kakor vrage, na čelu jim kapitan Danilo Lasser iz Vildeneka. Proti njim se vrže Kupinič s tropo ljudi.

Ljuto sekajo konjeniki kmete, a izza ograje in iz oken sipajo kmetje smrt med jezdece. Sredi mesta stoji star stolp. Tu sem se zateče Drvodelič s petnajstimi puškami.

"Vidiš-li onega pernatega vraga?" reče Drvodeliču Nikolaj, sin brdovškega kovača, pokazavši na Lasserja. "Čakaj! Ta zajec je moj!" Pomeri puško in nagne glavo. Tresk! in Lasser se zgrudi vznak, a besni konj ga vleče v stremenu po krvavem snegu. Veseli vzkliki zaorijo med četo.

"Ej! sredi čela sem ga pogodil," se nasmehne sajasti sin kovačev, "streljajte dalje." In znova se je sipala iz stolpa smrt med konjenike. Tretjina jih pade, sekira zvrne zastavonošo, klopje se zasadi v trobentača. Toda sovražniki prodirajo dalje v kmečki klopčič, sekajoč na desno in na levo. Kupinič kosi na konju kakor znorel. Ranjen je na levi roki, a ne zmeni se, ampak kosi dalje. A glej, četa Uskokov se pojavi sredi vasi in se navali za hrbet. Na skrivnem se je priplazila ob vodi za hiše in prodrla v mesto. "Pali!" kriče Uskoki, "Sedaj!" kličejo konjeniki. Povsod besni boj. Ne čuječ drugega kakor prasketanje, žvenket in vpitje. Se drži pri vodu Fratrič. Črni Matijaž vgnjezdí strelce v veliki hiši ob poti. Odtod pali, da padajo kmetje v sneg kakor snopje. Fratrič pobesni. "Razdenite hišo!" zakliče in s sekirami se vrže nad Matijaževo zavetje. Močnejše zapoje trobenta za hrbtom. Gorje! Uskok razkolje s kijem Fratriču glavo. Konjeniki prodirajo, navale se za hrbet. Kmetje so obkoljeni, stisnjeni. Uskoki prodirajo v hiše. Mesto se zavije v strašen plamen. "Palite topove!" zakliče Turn. Zabliška se, vsujejo debele kroglice in raztrgajo cele gručice kmetov na kosce. Kmetje beže, a Uskoki drve s krikom preko krvavih trupel za njimi in jih gonijo z nožem v goreča hiše in v hladno Savo. Vse pada ali se razprši, vse je pobito. Vidiš-li na gričku zidano hišo? Iz okna gleda železna dvocevka. Tu se drži zadnje krdele — petdeset ljudi s Kupiničem na čelu. Bled je in krvav, a stoji mirno pri puški. "Naskok! Udri!" zavpije Turn in divja tropa drvi po gričku navzgor. Zagrmí in dvajset Uskokov zaloti smrt, a v tem trenutku se navali Kupinič z mečem v roki in za njim cela četa.

"V imenu božjem! Za staro pravdo!" zakliče glavár. V tem hipu ga zadene krogla, poklekne in deset nožev se zasadi v njegova junaška prsa. Niti eden od njegovih ni ostal živ. Vsi so ležali okoli voditelja pred gorečo hišo.

Turn je zmagal! Od divjega vpitja se stresa ozračje. Nastane razsajanje — grozno, zver-skono razsajanje. Hej, kako gonijo konjeniki kmete trumoma v Savo! In Uskok? Noben ga ne kliče k zbiranju. A on se ne zmeni, ima drugega posla. Gorje, kdor je imel hišo! Zgorela je. Kdor je imel živino — poklana je; kdor je imel otroka, zadavljen je; kdor je imel ženo — — —

Poldne je že davno minulo. Zdrava Marija je. Z zvonika ječi zvon. Zvonili Zdravo Marijo? Zvoni-li k ognju ali k smrti? Mrak se spuška na pokrajino. Še drve po mestu voljaki in iščejo kakor volkovi ple-na in vlačijo iz hiš obupane žene. Tu stoji sredi snega črno pogorišče. Pred njim sedi mati in joka, ondi šviga še iz žitnice plamen. Nad mestom se vlačí dim. Kamor ti stese oko, povsodi je sneg krvav. Za vsako ograjo in po potih leže blede, krvava trupla; v rokah imajo nož ali puško, in tam, kjer je največji kup, leži tudi mali črevljár. Polovica kmetov je poginila, malo jih je ubežalo. A dobro je mrtvim; gorje živim, ki so padli v Turnove roke ter stoji privezan pri drevesih, med njimi glavarji Turkovič, Bartolič in Dr-

vodelič. Gorje jim! "Čakajte, psi," jim zakliče Turn, "za vsako kapljico plemenite Lasserjeve krvi pade pasja kmečka glava!"

(Dalje sledi.)

Stari tiketi

Sedaj, ko je družba cestne železnice spremenila cene vožnji, se naznanja, da stari tiketi za vožnjo so enako veljavni kot prej, dokler jih je kaj v zalogi. Vi lahko vporabite vse stare tikete, ne da bi kaj doplačali.

MALI OGLASI

Naznanilo preselitve

Naznanjam članicam društva Marije Vnebovzete št. 103 J. S. K. J., da sem se preselila na 385 E. 165th St. Prosim vas, da se v vseh društvih zadevah obrnete na novi naslov.

Anna Walter, tajnica.

(Oct. 8. 14.)

Prodaja

dobro upeljana Variety trgovina na 760 E. 152nd St. v dobro naseljeni naselbini. Prejšnji lastnik je Anton Pirc. Podrobnosti pozveste pri August Kaušec, 760 E. 152nd St. (239)

Vrhovci, pozor!

Imam še nekaj drnuli na razpolago. Kdor jih hoče, naj pride po nje, da ne bo prepozno. So prav poceni. Vsako zrno stane samo 25 centov, torej je to dovolj nizka cena. Te izvanredne ponudbe bodo pa deležni samo Vrhovci. Poslal mi jih je Stroitnov Janez. Škoda, da niso prinesli še polža, da bi povabil še Višnjegorce. A. Grdina ima polža, ampak je na papirju priklenjen. Pozdravl!

Frank Čoš

3877 Lakeside Ave.

Tri sobe

in kopališče, prosta gorka voda, se dav najem. Poceni. 1106 E. 64th St. (Oct. 8. 10. 12.)

Stanovanje

se odda, štiri sobe, kopališče in klet. Vprašajte na 1045 E. 61st St. (237)

Stanovanje

se da v najem, pet sob, kopališče, nizek rent. 927 E. 72nd St. (238)

Odda se

lepo urejeno stanovanje, pet lepih sob, kopalnica, dobro urejena klet za pranje. Zgorej. Vprašajte na 947 E. 70th St. (237)

Lepa hiša

se da v najem dobri družini. Hiša je takoj zraven parka, ima lep vrt, garažo, parna kurjava. Poceni. Telefonirajte Garfield 6379-W. (238)

V najem

se da štiri sobe, cena samo \$16 na mesec. Vprašajte na 1011 E. 64th St. (x201)

MOST. GROZDJE!

Od 8. okt. naprej dobite pri nas čisti ohlajski most in grozde. Tudi jabolk. Odpeto v nedeljo in zvečer.

OSCAR F. KRAUSS

19506 St. Clair Ave. Kenmore 4089

Jugoslavlani!

Prosim vas, da si izvolite ogle dati mojo novo hišo, ki se nahaja na

830 E. 209th St.

blizu Slovenskega društvenega doma. Hiša ima 6 sob, je bungalov tipa, sobe ročno slikane in dekorirane. Prodaja se po najnižji ceni. Vzamem tudi lot v zameno. Obrnite se na

Louis P. Knezevich

714 E. 232nd St.

Tel. Kenmore 0339-W.

(Oct. 1. 2. 3. 8. 9. 10.)

Velika

zaključna razprodaja, v petek in soboto. Modno blago, obleke, lepa in trpežna obutev, za vas in za vso vašo družino. Nikdar niso bile cene še tako nizke kot sedaj. To bo naša zadnja razprodaja v tem letu. Pridite in se prepričajte o nizkih cenah. Hvaležni nam boste vi, mi pa vam za naklonenost. Se priporočam.

Jos. Koss

863 E. 185th St.

(Oct. 2. 8.)

LOUIS GALLET

KAPETAN SATAN

all
prigode Cyrana de Bergeraca

Za A. D. prestavil A. S.

"Ali ti je prav, če zdaj govoriš o resnih stvareh?"

II.

Župnik je prikimal z glavo in tudi njegovo obličje se je zresnilo.

"Ti si mi nekoč trdil, Jaques," je dejal gost, "da bi se čutil srečnega, če bi mogel vse svoje življenje posvetiti moji službi."

"Da, in tako mislim tudi danes, dragi moj prijatelj."

Plemič je prožil svecniku svojo desnico, katero je zadnji s tako silo stisnil, da se Savinjan ni mogel premagati, da ne bi vzkliznil:

"Sto vragav! To je roka, ki ne bo tako lahko dopustila, da bi se ji izvil ono, kar ji je dano in poverjeno, da hrani." Ko je to izrekel, si je pomel prste, ki so ga radi župnikovega herkulskega stiska resnično zaboleli.

"Ti mi hočeš torej nekaj izročiti v hranitev?" je vprašal župnik.

"Da, izročiti ti hočem nekaj dragocenejšega, kar boš moral tako braniti kakor je branil v pravilih svoje zaklade zmag, ki bruhajo ogenj."

Župnik si je pomel roke ter pokazal dolgi meč, ki je visel v kotu sobane.

"To je meč mojih prednikov," je rekel župnik, "in tudi jaz umem vihteti z njim."

"To ti prav rad verjamem!" je vzkliznil gost. "Ko sva bila še dečka, si mi že takrat dal marsikatero pošteno lekcijo; bil si vedno izvrsten borec! Škoda, da nisi postal vojak!"

"Bog mi je namenil drug poklic," je odvrnil duhovnik, toda oni sijaj, ki je zaplamljal v njegovih očeh, ko se je spomnil svojih prednikov, je zdaj ugasnil. "Torej nadaljuj, Savinjan!"

Vitez je zbral svoje misli.

"Hotel sem ti priznati s tem nevarnim poslom, ki prija bolj vojaku kakor pa svečniku; toda kje naj najdem tako pošteno in iskreno dušo, kakor si ti? Kdo ima še tako hrabro in verno srce, kakor je tvoje, srce, sposobno, da prevzame težko nalogo, ne da bi vprašalo za vzrok in za tajno samo? Moral sem misliti ti nate, in zato sem prišel k tebi."

"Hvaležen sem ti, Savinjan, ker si se mene spomnil!"

"Torej poslušaj: nalogo katero ti hočem poveriti, sem prevzel od nekoga drugega, katerega sem sem zaklel, da mu zagotovim uspeh."

"Saj veš, brate, da je moje življenje polno slučajev in pustolovščin. Kako lahko se zgodi, da me lepega dne zavalijo dobro namenjeni udarci meča, v zeleno travo, da se s tem udarcem maščuje število onih udarcev, katere sem jaz zadal."

"Naj ti to Bog odpusti," je rekel župnik.

"Torej," je nadaljeval Savinjan, "če jaz umrem, se utegne zgoditi, da pride stvar, katero čuvam, v tuje roke ali v roke onih, za katere nimam važnosti, ali pa tudi v roke onih, katerim bi bilo zelo ugodno, če pridejo v njeno posest. Toda tega nočem; nobena tuja roka se je ne sme dotekniti in za to te prosim, da mi pri tem pomagaš. Kaj je na tem, če jaz izginem s tega sveta! Jaz bom lahko in spokorno umrl, če bom vedel, da me boš ti nadomestil."

"Kaj mi hočeš morda izročiti svojo oporoko?" je vprašal župnik, čudeč se svečanim besedam prijatelja.

Plemič se je nasmehnil.

"Oporoko!" je vzkliznil. "Kaj morda oni, ki nosi seboj vse, kar ima svojega, dela oporoko?"

"Kaj pa torej?"

"Rekel sem ti že: to je posled-

nja volja nekoga drugega."

Župnik je pogledal svojega prijatelja z vprašujočim in začudenim pogledom.

Ta je razumel to njegovo nemo vprašanje ter potegnil iz žepa svojega suknjica zeleno svileno vrstico. Vrvica pa je bila zapeljena s širokim pečatom, ki je moral biti šele nedavno tega zapечат, ker je vosek še popolnoma sveže vonjal. Na omotu ni bilo nobenega napisu in prav tako na pečatu nikakega grba, toda na zvezdicami posutem polju se je videlo dvoje črk "C" in "B." Zunanji ovoj torej ni odkrival tajne, ki se je skrivala pod njim.

Savinjan je postavil ovoj pred župnika, položil nanj roko ter rekel s svečanim glasom: "Prijatelj, tu notri je bodočnost nekoga človeka, usoda neke rodbine in rešitev zagonetke, od katere sta odvisna življenje ali smrt."

"Daj sem," je rekel župnik ter segel po zavoju.

"A zdaj, dragi moj prijatelj," je rekel Savinjan ter vstal, "zdaj me poslušaj, kaj zahtevam in pričakujem od tebe: Skrbno čuvaj ta zavoj do dne, ko ga bom spet zahteval od tebe ali pa ko boš zagotovo izvedel, da me ni več med živimi."

"In v tem slučaju?" je vprašal župnik z ginjenim glasom.

"V tem slučaju zlomi pečat," je odvrnil Savinjan, "in našel boš točno, z mojo roko pisano navodilo, kaj ti je storiti z ono drugo listino, ki se nahaja tudi v tem zavoju, toda pod posebnim pečatom."

"In kaj hočem s tem navodilom?"

"Prečitaj ga boš pazno ter izvršil stvar, katero je treba izvršiti. Kakor vidiš, dragi prijatelj, dokler me Bog ohrani pri zdravju in življenju, tvoja čuvarska služba ne bo preveč težavna."

"To je resnica."

"Če me pa," je rekel vitez ter se nasmehnil, ker je spet začel pri njem prevladovati njegova vesela prav, "če me pa kak zlikovec zavalji v travo, tedaj mu porini šest palcev železa v prsi."

"Oho, mislim, da se mora šele roditi oni, ki bi zavalil tebe v travo," je rekel župnik.

"Kdo ve? Nu, pa zdaj sem miren, ker sem podvzel vse mere opreznosti."

To reki je vzdignil kozarec ter ga v dušku izpil, kakor človek, ki je sam s sabo zadovoljen.

"Še nekaj," je rekel župnik. "V tako važni in tehtni zadevi, ni nikoli dovolj nasvetov in navodil. Ako bi na primer kdaj prišel kdo ter rekel, da si ga ti poslal in bi zahteval to listino, kaj naj v tem slučaju storim?"

"Naj pride kdorkoli, pa bil sam kralj ali papež, vsakega takega iztiraj kot sleparja!"

"Pa če bi postal nasilen?"

"Tedad ga ubij!" je odgovoril Savinjan odločno ter pri tem vrnil pogled na orjaški meč, ki je visel na steni.

Tem besedam se ni duhovnik niti malo začudil. Živel je namreč v nemirni dobi, ko sta breviri in mušketa prav dobro shajala drug poleg drugega v roki duhovnikov.

In tako je mesto vsakega odgovora, stisnil župnik prijateljsko roko, ta pa je bil prepričan, da je dobil močnega in odločnega zaveznika in da zdaj lahko mirno odide.

Ura v zvoniku je odbila enajsto. Savinjan je prijel za svoj plašč ter se pripravil na odhod.

"Kaj me že zapuščas?"

"Da."

"Kam greš?"

"Tja preko."

Ob teh besedah je Savinjan pokazal z roko proti nasprotnemu bregu Dordogne, kjer so se v mesečini jasno videli temni obrisi dvorca Fougerollesa.

Župnik ni več vprašal; brez dvoma je vedel, zakaj se Savinjan vrača v dvorec.

"Ali te bom zopet videl?" to je bilo vse, kar je župnik vprašal.

"Gotovo."

"Kdaj?"

"Prej kakor odidem v Pariz, pridem še enkrat sem, da te stisnem na svoje prsi, ti verna moja duša."

Konj je stal že osedlan pred župniščem; hrzla je ter kopal s kopiti tla, kakor da že nestrpno pričakuje svojega gospodarja.

"Misli na svojo obljubo," je še enkrat šepnil Savinjan na uho svojemu prijatelju, nato pa se je zavihtel v sedlo ter jadrno odjezdil proti dvorcu Fougerollesu.

III.

Ko je utihnilo na cesti konjsko peketanje, se je vrnil župnik v svojo sobo, kjer je vzel z mize pergamentno listino, katero je prevzel, da jo čuva in hrani, ter jo zaprl v hrastovo omaro, ki je bila vzdana v steno poleg njegove postelje.

Nato je pokleknil na klečalnici ter dolgo molil, proseč Boga, da bi mu čuval prijatelja pri vseh njegovih podjetjih, ki so se mu zdeli tem strašnejša in nevarnejša, ker mu ni Savinjan niti z besedico omenil, kakšen interes je v njegovem delovanju.

Medtem pa se je jezdec naglo blizal cilju svojega potovanja. Okoli polnoči je prijezdil do okopa gradiča Fougerellskih.

Kljub kasni uri se je zdelo, kakor da ni nihče v dvorec še legel k počitku.

Po dolgih hodnikih so gorele luči in sluge so si tu in tam medsebojno šepetali, dočim so drugi zopet stali v skupinah pred vhodom gosposke sobe, resnih in otožnih obrazov.

Savinjan je zajezdil na veliko dvorišče, vrgel vajeti nekemu konjarju, nato pa stekel po stopnicah v prvo nadstropje.

"No, mojster Caprais, kako je?" je vprašal.

"Ah, gospod," je odvrnil dobričina, "slabo, zelo slabo."

Savinjan ga ni več poslušal, temveč je naglo stopil v sobo, ki je bila polna ljudi. Sredi sobe, na veliki črni, s svilenimi zastori zastrti hrastovi postelji, je ležal neki starec.

Bil je to stari grof Rajmond de Lembrat, gospodar Gardannesa in Fougerollesa.

Uvela starčka lica so bila videti kakor slonova kost na belih blazinah; njegove, na prsih pre-

križane roke, so bile kakor mrtve, njegove trepalnice so napol pokrivalo, oči in samo drhtaj njegovih ustn je še svedočil, da je v tem, od starosti in boleznimi izmučenem telesu, še vedno duša.

Ob vznožju postelje je klečal neki menih in molil. Ob zglavju pa je stal mladenič visoke rasti in ponosnega ter oholega obraza.

Ta mladenič je bil lep, toda v njegovi lepoti je bilo nekaj sirovega; oko mu je ostalo suho, ko je pogledal obraz umirajočega, ko pa je pogledal na sluge, ki so tu in tam klečali po sobi, mu je bil pogled oster in trd.

Po ozkih ustnih in gostih obrvih je bilo spoznati v njem strogega in neizprosne gospodarja; na njegovem obrazu ni bilo niti sledu one dobrote, ki je odsevala na obrazu umirajočega.

To je bil grofov sin, dedič prostorskih posestev Gardannesa, Fougerollesa in Lembrata.

"Moj oče je že večkrat vprašal po vas, dragi moj Savinjan," je rekel mladenič.

"Bil sem prisiljen za nekaj časa oditi z dvorca," je odgovoril tiho Savinjan. "Ali me more grof še razumeti?"

"Mislim, da vas bo še lahko razumel, dasi se mu je bolezen izza vašega odhoda obrnila na hujše."

"Stopite k njemu in mu imenujte moje ime."

Roland de Lembrat se je naglil nad očeta ter rekel: "Savinjan."

Čuvši to ime, je starec odprl trepalnice; motni njegov pogled je iskal Savinjana, in ko ga je našel, mu je dal znamenje, naj se približa.

Savinjan je pristopil k postelji. Grof ga je prijel za roko in zdelo se je, da zbira vse svoje sile, da bi odgovoril. Nato je padel njegov pogled na Rolanda, ki je stal poleg.

"Odstopi, Roland," je rekel bolnik z ledenim glasom, "pa tudi vi, častiti oče, odidite."

Zadnje reči je rekel menihu, ki je klečal ob znožju.

Roland se je ježno ugriznil v ustne in zardel. Toda kljub nevolji je odšel obenem z menihom v ozadje sobe ter pustil očeta samega s Savinjamom.

"Čuj me," je rekel umirajoči. Savinjan se je naglil prav nad grofove ustne.

Bog ve, kaj so takrat ta uvela usta poverila prijateljevemu ušesu? Tega ni mogel nihče vedeti, toda ko se je Savinjan zopet vzravnil, so videli vsi, da je imel stari grof solzne oči.

Zatem je dolgo gledal svojega sina in Savinjan ga je čul, ko je mrmral: "Torej ta bo dedič starih Lembratov?"

Lahen stisk roke je povedal Savinjanu, da mu ima stari grof

še nekaj reči. Grof je polzkusaj nekoliko dvigniti svojo glavo, in z lahno kretnjo, katere prisotni niso mogli videti, je pokazal proti Rolandu.

"Čuvaj in bdi nad njim," je šepnil Savinjanu v uho, "a pri tem ne pozabi na onega drugega!"

IV.

Ko so v starih, ozkih predelih mesta kopali in delali nove ulice, ni bil malo začuden moderni Pariz, ko je prišla na dan velika zgradba, v kateri so se danes pozabljene pesniki borili za slavo, da vidijo predstave svojih del. Ta zgradba je bila "Hotel de Bourgogne," kjer so kraljevi igralci prirejali predstave, katere so zelo radi posejali dvorjani z dvorca tedanje regentinje, Ane Avstrijske.

V tem gledišču so nekega večera vprizorili "Agripino," tragedijo, ki je zelo razburila duhove, ker so pobožnjaki videli v njej sirove napade na vero in na

varnost države.

Gledališče je bilo natrpano; hram umetnosti je napolnila sijajna in živahna družba. Posebno dvojico gospodov, ki sta sedela v parterju, je zlasti zanimal ta literalni večer. Proti

koncu tretjega dejanja je eden izmed njih čutil potrebo, da izbruhne pred komurkoli svoje notranje ogorčenje, zato se je obrnil do svojega molččega soseda.

(Dalje prihodnjič)

Mošt - grozdje - sodi

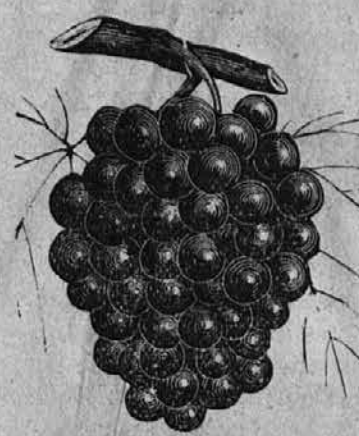
Moji stari odjemalci, katere že dolga leta zakladam z dobro kapljico, se bodo gotovo tudi letos obrnili do mene za najboljši mošt. Pri meni dobite tudi najboljše grozdje in ako potrebujete sed, ga lahko dobite pri meni. Se priporočam.

Anton Bašca

1016 E. 61st St.

HEnderson 2695

NAROČITE SVOJ

Mošt
grozdje
sode

PRI

JOHN MOŽINA

1081 Addison Rd.

HEnderson 0782

NAZNANILO IN ZAHVALA

V globoki žalosti in potega srca naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znanec žalostno vest, da je v najlepši mladenški dobi, po kratki zavrtni bolezn, previden s svetimi zakramenti preminul v Glenville bolnici naš dragi sin in brat

James Kastelic

Rojen je bil 24. julija 1911 v Clevelandu, O. in je umrl dne 25. septembra 1931. Ranjki je bil položen k večnemu počitku na mirovdvor sv. Pavla v Euclidu, dne 30. septembra po obredu ktolške Cerkve. Bil je član društva Eastern Stars št. 51 SDZ.

Dolžnost nas veže, da se iskreno zahvalimo vsem darovalcem krasnih vencev, ki so jih položili na krstoranjkega. Tisočera zahvala sledečim darovalcem vencev: Prijateljski krožek, društvu Eastern Star št. 51 SDZ, Slovenskem domu na Holmes Ave., dekliski krožek prijatelj, Nottingham Shop Employees, ter sledečim družinam: Kastelic, Mrs. Klin, Matt Perlin, John Asseg, John Psihur iz Lorain, O. Jim, Sepic, Frank Roberts Pižmoht, Mr. in Mrs. Rush; venci prijateljev: Frank Gliha, Joseph Kastelic, Frances in Sylvia Zapata; Edith, Stanley in Vincent Hrobat.

Cvetje, položen na prezgodnji grob ranjkega, nam je bilo v dokaz velike ljubezni do njega in naš zaljubljenosti, pa v neizmerno sočutje. Hvala vam!

Izraz naše stobre zahvale naj prejmejo tudi vsi oni, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo darovali za zadušnico po ranjkem, in sicer: Prijateljski krožek ranjkega, Anton Mali, Matt Baraga, Frank Jurečič, John Kovalar, Mrs. Jennie Batich, F. Trček, Mrs. Milka Bjak, Mr. in Mrs. Fr. Sepic, Paul Furlan, Mr. in Mrs. Klemenčič, Rudy Gorjup, Vincent Lapuh, družina J. Lukanc, John Perme, Jos. in Just Dermasa, Mrs. Jennie Pusi Jack Malovrh, Mrs. Mary Spilar, Jim Fortuna, John Černko, Jakob Gruden in Mrs. A. Dobay. Vaše sočutstvo, podano v teh darovih, naj bo naša tolažba nad bridko izgubo. Iskrena vam hvala!

Obilica avtomobilov in velika udeležba pri pogrebu, nam je bila v dokaz, kako je bil ranjki priljubljen pri znanih in prijateljih. Skoro nam je nemogoče navajati vseh, ki so daljvotomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu, zato naj bo na tem mestu izražen vsem najlepša zahvala za naklonjenost ob času žalosti.

Hvala leh Rev. Hribarju za opravljene cerkvene obrede in pogrebniemu zavodu A. F. Svetk za lepo urejeni pogreb. Tisočera hvala Mrs. Mariji Dobek in Mrs. Milki Pakj z veliko izvršeno delo v hiši ob času žalosti.

Hvala vem, ki so prišli kropiti ranjkega in onim, ki so nas tolažili ob bridki izgubi dragga pokojnika. Hvala vsem za vse, kar ste nam dobrega storili v teh težkih in nepozabnih dnevih.

Nepoznbi sinko in dragi brat, mirno spavaj v rojstni zemlji. Naši spomini Te s žalostjo šremljajo in v njih ni najti za nas utehe. Združili si se z drago mamico in naša po bo Tvoji sledila. Kličemo Ti: nas Ti bo lahka odeja stvarstva in do svilenja!

Žalujoča ostala:

JAMES KASTELIC, oče,
ANTON KASTELIC, brat.

Cleveland, O. 6. oktobra 1931.

SIJAJEN KONCERT!

MITZI GRDINA - sopran
ANTON ŠUBELJ - bariton

ANGELO VITALE BRILJANTEN ORKESTER 15 MOŽ

V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU
ST. CLAIR AVE.

V NEDELJO, 11. OKTOBRA, 1931, OB 8. URI ZVEČER

VSTOPNINA \$1.50, \$1.00 IN 75C

Anton Opeka

1127 E. 71st St.

Sedaj lahko naročite najboljše ohiosko grozdje, mošt in sode!

Se vljudno priporočam za naročila. Pošteno blago in najnižje cene.

Telefon: ENdicott 0288